

Hřích a entropie / Entropie x hřích / Entropie x hřích

Svět, v němž žijeme, se vyznačuje mj. dvěma protikladnými tendencemi, totiž tzv. entropickou a negetropickou (negativně entropickou). Entropie provází každou proměnu, každý pohyb, každou aktivitu; a nejen provází, ale je s ní hluboce spjata, dokonce je v jistém smyslu jejím předpokladem (i když v jiném smyslu má charakter spíše parazitický, příživnický). Jestliže třeba Broch píše (ve svých úvahách o fenoménu kýče), že všude tam, kde se objeví nějaká hodnota (a nová hodnota, která tu dosud nebyla, je nepochybně výsledkem entropického procesu), se ihned objeví celá řada příslušných anti-hodnot resp. pa-hodnot, které se jí chtějí podobat a které se za ni vydávají, pak to je – opět nepochybně – mimo jiné také výsledek procesu entropie. Úpadek kvality, jaký nacházíme všude tam, kde je napodobována nějaká (nová) hodnota, je sám o sobě prostým důsledkem entropie, tj. tendence přecházet od stavů méně pravděpodobných k pravděpodobnějším. Na entropii ovšem nemůžeme převádět (svádět) všechno, zejména nikoliv to, že se ono napodobení hodnoty, které něco podstatného z její kvality ztrácí a stává se tedy nikoli pouhým nepovedeným napodobením, nýbrž pokusem onu nepovedenost zastříť, ukryt a pak předstírat, že jde o plnohodnotnou formu napodobení, tedy o onu původní hodnotu v celé plnosti, tedy že se takové napodobení dopouští podvodu. Každý pokus o podvod musí být přísně a přesně odlišen od pouhého „šumu“, tj. pouhéh entropického úpadku, protože má charakter aktivity, jež se entropickému úpadku dává do služeb. To nás vede k významnému závěru: hřích spočívá nikoliv ve zlé vůli (tj. ve vůli ke zlu), nýbrž v nesprávné, falešné orientaci ve světě, tj. v orientaci na předstírání namísto orientace na autentičnost. Avšak i zde je nutná ještě jedna korektura: nejde o autentičnost aktivního subjektu, nýbrž autentičnost té (nepředmětné) skutečnosti, díky které je subjekt (a jeho schopnost se vždy znovu ustavovat, tedy rekonstituovat) možný.

(Praha, 950222-1.)